

NNG&CC - Duurzaamheid

(certificerings rapport augustus 2017)

GEO certificaat

Met het in 2017 verkregen GEO certificaat heeft de NNG&CC aangetoond dat het voldoet aan een aantal normen inzake natuur en milieu, met aandacht voor de omgeving om zich heen. Zo zijn we een gemeenschap die geëngageerd is om constant te verbeteren. GEO is wereldwijd erkend en goedgekeurd door steeds meer organisaties en mensen, zowel in als buiten de golfwereld.

In deze certificering staan onze missie en visie voorop:

MISSIE NNG&CC

Een financieel gezonde vereniging met behoud van landgoed 'De Poll'.

VISIE NNG&CC

De NNG&CC wil zich blijvend ontwikkelen als een hoogkwalitatieve golfbaan en alle daarbij behorende facetten gecombineerd met hoogstaande horec afaciliteiten.

Het dient een aantrekkingskracht te hebben voor leden, gastspelers, topgolfers, jeugd en sponsoren met oog voor duurzaam ondernemen. Gastvrijheid staat hoog in het vaandel. Samen de vereniging verder ontwikkelen moet de bindende kracht zijn van de club.

Het streven naar hoogste kwaliteit omvat alle facetten van de club. Van zowel golf in de breedste zin van het woord, als alle faciliteiten (landgoed en clubhuis, personeel, karrenboerderij, machineboerderij, machinepark, parkeerplaats) met een continu oog voor duurzaamheid, milieu en omgeving.

Met onderstaande activiteiten garandeert de NNG&CC de duurzaamheid.

Landgoed 'De Poll'

De Noord-Nederlandse Golf & Country Club is gesitueerd op landgoed "De Poll". In 1950 is de vereniging begonnen met golfen op het vliegveld in Eelde. Vervolgens is er in 1954 verhuist naar landgoed 'De Poll' in Glimmen, eerst met 9 holes, waar uiteindelijk onze prachtige 18-holes golfbaan is ontstaan met snelle greens en een prachtige natuur. De totale oppervlakte van het terrein van de Noord-Nederlandse is daardoor gegroeid tot 60ha (situatie 2016). Jong en oud beleeft veel plezier op de NNG&CC.

Landgoed De Poll is rond 1900 aangelegd in de romantische landschapsarchitectuur met houtwallen, vijverpartijen en glooiende vergezichten. Sinds 1954 huist de Noord-Nederlandse Golf & Country Club (NNG&CC) op het landgoed.

Overal waar je kijkt zijn de historische details zichtbaar. De statige villa uit 1913 is nu het clubhuis. Achter de bakstenen muur die de parkeerplaats van de greens scheidt, ging vroeger de moestuin schuil. Sommige dennen staan hier al sinds in 1816 de heidegrond plaats maakte voor dennenbos. De boerderij uit 1880 biedt onderdak aan de greenkeepers en aan het nodige gereedschap en machinepark.

De oprijlaan is omlijst met hoge houtwallen. Langs de smalle fairways vind je prachtige vijverpartijen, bijzondere bomen en rododendrons. Geregeld steken reeën, hazen en eekhoorns een fairway over. Gedurende het jaar spot je hier spechten, vinken, mezen, boomklevertjes en ijsvogels.

NNG&CC - Duurzaamheid

(certificerings rapport augustus 2017)

Natuur en landschap

Het terrein van de Noord-Nederlandse golfclub is opgebouwd uit vier verschillende, bijzondere landschappen: het historisch Park rond het clubhuis, het Parklandschap tegen de Pollselaan, het Drentsche Aa landschap gelegen in het zuiden en langs de spoorbaan en het Boslandschap gelegen tegen de Zuidlaarderweg.

De NNG&CC raadpleegt de volgende organisaties voor het natuurbehoud en verbetering van het ecosysteem:

- Buiting Advies bv
- Bosgroep Noord-Oost Nederland
- Particulier Natuurbeheer Nederland

De volgende documenten zijn opgesteld m.b.t. het natuurbehoud:

Titel	Auteur	Datum
Inventarisatie Landschap en Biotopen NNG&CC	Tim Asbreuk	2017/02/07
Baanvisie Noord-Nederlandse Golf & Country Club	Ir. Ing. Ronald Buiting	2011/09/01
Beheerplan groene omgeving Noord Nederlandse Golf & Country Club	Buiting Advies	2012/07/01

De volgende onderzoeken zijn uitgevoerd:

Titel	Auteur	Datum
Floristische verkenning Landgoed de Poll NNG&CC	Kees Boele	2016/06/13
Onderzoek naar het voorkomen van muizen en spitsmuizen in de terreinen van Golf & Country Club Noord-Nederland in 2016	D.L. Bekker	2016/11/01
Vogeltelling NNG&CC	Jaap Copper et al	2017/05/06
Ecologisch werkprotocol NNG&CC	Tim Asbreuk	2017/10/01
Inventarisatie zoogdiersporen Landgoed De Poll Glimmen	Ing. Aaldrik Pot25/11/2016	2016/11/25

Zeldzame, beschermde en bijzondere diersoorten die voorkomen:

Lokale naam	Wetenschappelijke naam
Jeneverbes	Juniperis communis
Waterdriblad	Menyanthes trifoliata
Kleine zonnedauw	Drosera intermedia
Broedvogels	Aves spe.
Das	Meles meles
Grote boterbloem	Ranunculus lingua
Eekhoorn	Sciurus vulgaris

NNG&CC - Duurzaamheid

(certificerings rapport augustus 2017)

De volgende soorten worden gemonitord als indicatoren van biodiversiteit:

Lokale naam	Wetenschappelijke naam
Waterspitsmuis	Neomys fodiens
Boommarter	Martes martes
Rose vleermuis	Nyctalus noctula
Laatvlieger	Eptesicus serotinus
Levendbarende hagedis	Zootoca vivipara

Landschapsvermelding:

Beschrijving	Aanwijzende autoriteit
Historische landschappen/parklandschap	Provincie Groningen

Gebied van habitats / vegetatiesoorten, en verwante specificaties:

Titel	Geschatte oppervlakte (Hectares)
Inheems bosgebied	11,93
Open water partijen	0,65
Moeraslanden	3,28
Ruig 'ecologisch' grasland	0,12
Houtwal	0,23
Laan	0,4
Maintained rough	25

Grootte en samenstelling onderhouden grasmat:

	Geschatte oppervlakte (Hectares)	Grassoorten	Samenstelling van de grasmat (%)
Greens	2.0 Hectares	Agrostis tenuis / capillaris	70%
		Festuca rubra	30%
Tees	0.65 Hectares	Agrostis tenuis / capillaris	70%
		Festuca rubra	30%
Fairways	10.25 Hectares	Festuca rubra	60%
		Agrostis tenuis / capillaris	40%
Semi Rough	15.2 Hectares	Festuca rubra	60%
		Agrostis tenuis / capillaris	40%

Deze grassoorten zijn ideaal voor de omstandigheden want die houden zich goed op de voorkomende grondsoorten. Met name Festuca rubra gedijt goed onder de gemiddelde klimatologische omstandigheden.

De maaipatronen worden jaarlijks gecontroleerd.

Voor het grasplan worden de volgende personen / organisaties geraadpleegt:

- David Stansfield Ltd Golf Course Agronomy

NNG&CC - Duurzaamheid

(certificerings rapport augustus 2017)

- Prograss Harderwijk, Mark Timmermans

De volgende stappen worden ondernomen om de verwachtingen van de speelkwaliteit te managen:

Activiteit	Beschrijving
Het opstellen van duidelijke interne beleidslijnen voor irrigatie, bemesting, kleur, maaihoogte, doorzaaien enz.	De baanbeheerplannen deel 1 en 2 leggen resp. de doelstellingen en belangrijkste verbeteracties vast. Realisatie van deze doelstellingen vindt plaats op basis van een gedetailleerd onderhoudsjaarplan onder verantwoordelijkheid van de hoofdgreenkeeper.
Het promoten van de kwaliteit van natuurlijker gras, vooral voor fairways en semi-rough	De toegepaste grassoorten zijn gekozen op basis van langdurige positieve ervaring op de meest voorkomende bodemgesteldheid op de baan.
Het promoten van de financiële voordelen van duurzaam ingerichte en onderhouden oppervlakten	De in de baanbeheerplannen uitgewerkte doelstellingen zijn vastgesteld op basis van langdurige positieve ervaringen en beogen een optimaal resultaat te geven met inspanning die voor de club financieel verantwoord is. De leden worden regelmatig geïnformeerd over specifieke aspecten van deze aanpak.
Het verbeteren van het inzicht en begrip van de klant in het onderhoud van greens	Leden worden regelmatig geïnformeerd (via het clubblad en tijdens bijeenkomsten) over de wijze van onderhoud van de greens, waarbij de randvoorwaarden en potentiële gevolgen van de "green deal" benadrukt worden.

De volgende activiteiten worden ondernomen om het landschapskarakter te behouden:

Activiteit	Beschrijving
Seizoensvariatie op het gebied van de kleur en de textuur van de baan toelaten	De natuurlijke elementen beschreven in de "Baanvisie Noord-Nederlandse Golf & Country Club" worden niet berekend en bieden een natuurlijke en kleurrijke seizoensvariatie.
Maailijnen goed afstemmen op de contouren	Bij het vaststellen van de contouren van de fairways is rekening gehouden met de overgang naar de groene omgeving.
Historische elementen beschermen en restaureren	De historische elementen op het landgoed zoals houtwallen, lanen en waterpartijen worden zorgvuldig in stand gehouden en waar nodig gerestaureerd.
Discrete borden en baanmeubilair op de baan aanbrenge	Voor de plaatsing van borden en baanmeubilair wordt een terughoudend beleid gevoerd en gestreefd naar noodzakelijke functionaliteit en gewenste uniformiteit.
Monumentale of waardevolle bomen in stand houden	Alle beeldbepalende en karakteristieke bomen staan geregistreerd in een GIS. Jaarlijks worden deze bomen beoordeeld. Verder wordt pro-actief aangeplant om wanneer nodig deze bomen te vervangen.
Ontsierende kunstmatige elementen screenen en camoufleren	De opstellen op de baan zijn historisch onderdeel van het landgoed en passen daar op natuurlijke wijze in.

NNG&CC - Duurzaamheid

(certificerings rapport augustus 2017)

De volgende activiteiten worden ondernomen om de ecologie van het landschap op de golfbaan te verbeteren:

Activiteit	Beschrijving
De oppervlakte intensief gemaaid gras en onnatuurlijke grassoorten	De grote oppervlakte aan natuur rough wordt in principe maar een 1 keer per jaar gemaaid en vormt een natuurlijke overgang naar de overige groene omgeving.
Vergroten leefgebieden	Volgens de onderzoekers naar de flora en fauna op het landgoed is er sprake van een optimale verhouding tussen leefgebieden en de golfbaan.
Leefgebieden op het terrein verbinden met externe leefgebieden	Een deel van de leefgebieden op het landgoed (zuid- en westzijde) grenst aan een Natura 2000 gebied (Drentsche Aa) en loopt daar op natuurlijke wijze in over. Aan de Zuidlaarderweg wordt een perceel natuur onderhouden om doorgang te bieden naar het bos Appèlbergen.

De volgende activiteiten worden ondernomen om de kwaliteit van de habitats op de golfbaan te verbeteren:

Activiteit	Beschrijving
Botanisch rijk ruig grasland aanleggen	Op een drietal locaties op de baan wordt geëxperimenteerd met het ontwikkelen van schraal grasland waarbij grassoorten gebruikt worden die een natuurlijke habitat vormen.
Ecologisch beheer van struweel en mantelvegetatie	Zie beheerplan groene omgeving.
Bevorderen soortenrijk en gelaagd, structureel bosgebied.	Zie beheerplan groene omgeving
plas-dras situaties en aangrenzende vegetatie aanleggen in moeraslanden	Zie beheerplan groene omgeving
Het behoud van een goed afgewogen balans tussen open water en watervegetatie	Zie beheerplan groene omgeving
Natuurlijk inrichten van lineaire leefgebieden	Het landgoed wordt begrensd door beken en sloten. In enkele gevallen is er sprake van bescheiden afrasteringen op de grens met particulier terrein..

De volgende activiteiten worden ondernomen om de biodiversiteit op de golfbaan te behouden en verbeteren:

Activiteit	Beschrijving
Nestvoorziening en nectar voor bestuivende insecten	Op de baan zijn bijenkasten aanwezig, die door een lid-imker onderhouden worden
Bevestigen van nestkastjes	Op de baan zijn meer dan 100 nestkastjes geïnstalleerd, die jaarlijks geïnspecteerd en onderhouden worden.
Bewaking/beheer van uitheemse	Er is een gediplomeerd wildbeheerder aangesteld die

NNG&CC - Duurzaamheid

(certificerings rapport augustus 2017)

Activiteit	Beschrijving
soorten	verantwoordelijk is voor de bestrijding van schadelijke (uitheemse) vogelsoorten. Bosopstanden worden intensief beheerd om overwoekeren van waardevolle soorten te voorkomen. De Japanse knoop wordt bestreden om grootschalige verspreiding te voorkomen.
Oprichting van microleefgebieden (bijv. stapels boomstronken en stenen)	Buiten de golfbaan in de randen van de groene omgeving wordt dood hout achtergelaten.

Water

Het landgoed grenst deels aan de Drentsche Aa en uitlopers daarvan. Het water uit de Drentsche Aa wordt ca. 1 km stroomafwaarts ingenomen door het Waterbedrijf Groningen en verwerkt tot drinkwater. Het beheer van het landgoed staat in het teken van het voorkomen van verontreiniging van oppervlakte water. Het landgoed kent diverse waterpartijen, die een onderdeel vormen van de speelelementen op de golfbaan. Deze waterpartijen vormen tevens een habitat voor planten en dieren. Voor de beregening van de greens op de golfbaan en voor het reinigen van machines wordt gebruik gemaakt van water uit de Drentsche Aa. De kwaliteit van dit water wordt afgeleid uit de frequente analyses van het waterbedrijf.

De volgende wateraudits zijn uitgevoerd:

Title	Author	Date
Kwaliteit -reinwater Pompstation de Punt	Waterbedrijf Groningen	2017/01/21

Het watergebruik komt van de volgende bronnen:

2016	Brnnen en verbruik	% of supply	Total Verbruik
Clubhuis	Leiding/drinkwater	100%	936 m3
Golfbaan	Leiding/drinkwater	100%	2,823 m3

2015	Brnnen en verbruik	% of supply	Total Verbruik
Clubhuis	Leiding/drinkwater	100%	929 m3
Golfbaan	Oppervlakte	100%	2,588 m3
Onderhoudscentrum	Oppervlakte	100%	1,200 m3

De volgende gebieden worden geïrrigeerd:

Greens	2-3 dagen per week
Tees	2-3 dagen per week

Het irrigatiesysteem is halfautomatisch en wordt elke 12 maanden onderhouden. Waar nodig wordt het dan gemoderniseerd, opnieuw afgesteld en gecontroleerd op efficiëntie.

De volgende stappen worden ondernomen om de efficiëntie van de irrigatie te optimaliseren:

NNG&CC - Duurzaamheid

(certificerings rapport augustus 2017)

Activiteit	Beschrijving
Grassoorten selecteren	De geselecteerde grassoorten zijn gekozen om het waterverbruik te minimaliseren.
De grond losmaken en de viltlaag beheren	Frequent beluchten van de greens en gebruik van wetting agents geven de gewenste (dunne) viltlaag.
De watertoevoer timen en doseren	Er wordt gebruik gemaakt van blokberging.
Het bodemvocht analyseren	In het seizoen worden wekelijks vochtmetingen uitgevoerd..
Rekening houden met verdampingsgraad en weergegevens	De weersverwachting wordt dagelijks beoordeeld en neerslag wordt dagelijks gemeten.
wetting agents gebruiken	Wetting agents worden gebruikt op de greens en voorgreens.
De geïrrigeerde zone globaal beperken	Op een uitzondering na (hole 10) worden de fairways niet berekend.
De sprinklerkoppen afstellen	De afstelling van de sprinklerkoppen wordt in het seizoen regelmatig (maandelijks) gecontroleerd.
De leidingdruk optimaliseren	Er wordt gebruik gemaakt van een frequentieregelaar.
Moderne spuitmonden gebruiken	De spuitmonden bij de (voor)greens zijn in 2015 en 2016 vervangen met state-of-the art spuitmonden. Die bij de tees zijn gedeeltelijk vervangen. De laatste vervangingsfase is gepland van eind 2017 begin 2018 .

De volgende activiteiten worden ondernomen om het waterverbruik te handhaven / verminderen / minimaliseren.

Activiteit	Beschrijving
Urinoirs en toiletten met een lage water besparende knoppen	Urinoirs zijn uitgevoerd met waterbesparende knoppen.
Het gebruik van waterefficiënte toepassingen	In 2017 is een nieuwe en zuiniger afwasmachine geïnstalleerd.
Het gebruik van efficiënte douchetechnologie	De kranen in de douches zijn uitgerust met een spaarstand. Er wordt gebruik gemaakt van waterbesparende douchekoppen.
De reparatie van lekkage	Lekkages worden onmiddellijk na constatering gerepareerd.

Energie

De gebouwen op het landgoed zijn tussen de 100 en 200 jaar oud. Het landhuis nu in gebruik als clubhuis dateert uit 1914. Het clubhuis werd in 1988 uitgebreid met een aanbouw. Primaire mogelijkheden voor energiebesparing zoals isolatie en aanbrengen van dubbel glas in deze gebouwen zijn op basis van economische maatstaven zijn zeer beperkt. In 2006 is er door een extern bureau een energiebesparingsplan opgesteld dat na uitvoering niet tot de gewenste resultaten heeft geleid. In 2013 is een intern project gestart om tot

NNG&CC - Duurzaamheid

(certificerings rapport augustus 2017)

energiebesparende maatregelen te komen. Dit project is deels succesvol geweest en geschoeid op betere regeling van de ruimteverwarming, toepassing van LED verlichting met sensoren en stimuleren van het energiebewustzijn van personeel en leden. In een volgende fase zal gekeken worden naar de mogelijkheden van eigen energieopwekking.

De volgende energie-onderzoeken zijn uitgevoerd:

Titel	Auteur	Datum
NNG&CC - Energiebesparing	Hans van der Velden en Eppo Viswat	2013/08/14

Er wordt (nog) geen gebruik gemaakt van hernieuwbare energie of hulpbronnen.

Gebruik van niet-hernieuwbare energie en hulpbronnen:

	2016	2015	2014
Diesel (m3)	12	12	12
Aardgas (m3)	17367	18642	18440
Niet-hernieuwbare energie van het net (kWh)	96306	97654	109808
Benzine (m3)	3	2	3

De volgende activiteiten worden ondernomen voor een gevarieerder aanbod van energie en brandstof:

Activiteit	Beschrijving
Gebruik van groene stroom	Met ingang van midden 2015 is 100% groene stroom ingekocht.
Installatie van fotovoltaïsche en/of zonnepanelen	Installatie van zonnepanelen wordt overwogen in het kader van de renovatie van de tassen- en buggyberging.

De volgende activiteiten worden uitgevoerd om het energieverbruik te verminderen:

Activity	Description
Installatie van verlichting met een laag energieverbruik	Waar mogelijk zijn energiebesparende lampen toegepast. Op diverse plaatsen (tassenberging kelder clubhuis, armaturen clubhuis) is de bestaande verlichting vervangen door LED verlichting.
Gebruik van verlichting op basis van bewegingssensoren	Waar relevant zijn in combinatie met LED verlichting bewegingssensoren toegepast.
Overschakeling op energie-efficiënte uitrusting	Bij de aankoop van nieuwe apparatuur wordt mede geselecteerd op basis van een gunstig energielabel. Begin 2017 is de vaatwasmachine vervangen door een apparaat met een lager energie verbruik.
Bewustwording van personeel en klanten	Heeft aandacht maar moet nog verder bekijken.

De volgende soorten brandstof worden gebruikt:

NNG&CC - Duurzaamheid

(certificerings rapport augustus 2017)

	Zitmaaiers	Loopmaaiers	Bedrijfsvoertuigen
Benzine	21%	100%	30%
Diesel	71%		60%
Elektriciteit van het net	7%		10%

De extra voertuigen maken gebruik van de volgende soorten brandstof:

	Golf Carts	Cars	Buses
Benzine	22%		
Elektriciteit van het net	78%		

De volgende actieplannen zijn opgesteld om de uitstoot van het vervoer van personeel en klanten te helpen verminderen:

Activity	Description
Carpoolen stimuleren	Tijdens de competitieperiode wordt intensief gecarpoold.
Veilige fietsenstalling	De fietsenstalling in de nabijheid van het clubhuis biedt voldoende plaats voor de (elektrische) fietsen van leden.
Trajecten en dienstregeling van het openbaar vervoer promoten	Helaas zijn de openbaar vervoer voorzieningen in 2016 verslechterd waardoor openbaar vervoer geen optie is. Dit heeft vervelende consequenties voor het personeel en de jeugd.
Meer opslagruimte voor uitrusting (bijv. kastjes)	Bij de renovatie van de tassen- en buggyberging komt er ruimte voor meer kastjes waardoor er meer mogelijkheden zijn voor leden om met de fiets te komen.

Ketenbeheer

Graszaden, meststoffen, wetting agents e.d. voor de golfbaan worden betrokken van gerenommeerde leveranciers. Golfbaan toebehoren (vlaggenstokken, cups, baanmarkering, afslagmatten, oefenballen) wordt hoofdzakelijk betrokken van een leverancier. Voor beide categorieën is er geen lokale leverancier. De belangrijkste machines en gereedschappen worden rechtstreeks bij de importeur gekocht waarbij voor het complexe onderhoud gebruik gemaakt wordt van lokale agenten.

Voor de overige producten- en diensten waaronder ook de horeca wordt gebruik gemaakt van lokale leveranciers, die gecertificeerd zijn voor een duurzame bedrijfsvoering.

Inkoopactiviteiten:

Activity	Description
Maatregelen om verspilling aan de bron te voorkomen	Met inachtneming van economische randvoorwaarden wordt geselecteerd op producten en diensten met de laagst mogelijke milieubelasting.
Samenwerking met lokale leveranciers	Voor zover beschikbaar wordt met inachtneming van competentie en van economische randvoorwaarden gebruik gemaakt van lokale leveranciers en aannemers.
Gebruik van lokale producten	We kopen alles vers in bij lokale leveranciers en kijken ook

NNG&CC - Duurzaamheid

(certificerings rapport augustus 2017)

Activity	Description
	waar zij hun producten inkopen..De vis die wij hier bereiden is duurzaam gevangen, volgens MSC-keurmerk.
Selectie van gecertificeerde producten	De voorkeur gaat uit naar gecertificeerde producten en diensten.
Use of recycled and recyclable products	Gebruikte oefenballen gaan terug naar de leverancier en worden gerecycleerd.
Selectie van producten met beperkt verpakkingsmateriaal	Een groot deel van het verpakkingsmateriaal gaat retour leverancier. In een aantal gevallen is er zelfs sprake van statiegeld voor dit materiaal.
Samenwerking met gecertificeerde leveranciers (bijv. ISO 14001)	Gecertificeerde leveranciers hebben onze voorkeur.

Leveranciers:

	Total aantal leveranciers	Total aantal leveranciers binnen 10 km	Total aantal leveranciers binnen 100 km
Voeding en drank	5	3	2
Catering toebehoren	2	2	
Handel en aannemers	7	5	2
Onderhoudsuitrusting	5	3	2
Golfbaantoebehoren	3		3

Milieukwaliteit

Aanpak:

Activity	Description
Het stimuleren van droogte- en ziekte-tolerante grassen	De specificatie voor het gras op greens, tees en fairways is er op gericht het milieu minimaal te belasten.
Het beheren van stress en slijtage	Zorgvuldig geselecteerde pinposities en positie van teemarkers gedurende de winter voorkomen onnodige stress en slijtage. Bij uitzondering worden wintergreens gebruikt.
Het verbeteren van de bodemstructuur	Op basis van jarenlange ervaring is een programma van beluchten en bezanden opgesteld, dat een optimale bodemstructuur oplevert.
Het optimaliseren van de groeiomgeving	Bij het onderhoud van de groene omgeving (bos en struiken) wordt er naar gestreefd de greens en tees zo veel mogelijk lucht en licht te geven.
Het beheren van de gazonvilt-niveaus	Op basis van jarenlange ervaring is een programma van bemesten en gebruik van wetting agents opgesteld, dat een in minimale viltlaag resulteert.
Het beheren van het	Middels visuele controles, water- en bodembemonstering wordt

NNG&CC - Duurzaamheid

(certificerings rapport augustus 2017)

Activity	Description
oppervlaktevocht	de situatie beoordeeld. Waar nodig worden maatregelen genomen zoals het sweepen van de greens.
Het opwerpen van drempels voor plagen en ziekten	Met het uitfaseren van bestrijdingsmiddelen moeten plagen en ziekte voorkomen worden door het preventief onderhoud van de greens en tees, zoals eerder beschreven.
Het opsporen van plagen en ziekten	Tijdens periodieke maaiwerkzaamheden van het baanpersoneel.
Het bewaken/verbeteren van de plantgezondheid	Status en noodzakelijk maatregelen worden tijdens de baanonderhoudswerkzaamheden regelmatig beoordeeld.

Gebruik van kunstmest in de afgelopen drie jaar (kg):

	2016	2015	2014
Fairways - K - Inorganic	57	57	57
Fairways - N - Inorganic	60	60	60
Fairways - P - Inorganic	9	9	9
Greens - K - Inorganic	397	397	397
Greens - N - Inorganic	85	85	85
Greens - P - Inorganic	6	6	6
Tees - K - Inorganic	105	105	105
Tees - N - Inorganic	148	148	148
Tees - P - Inorganic	20	20	20

Pesticidegebruik in de afgelopen drie jaar (kg):

	2016	2015	2014
Fairways - Herbicide - Total Weight	.85		0.1
Fairways - Herbicide – Aantal toepassingen per year	1		1
Greens - Fungicide - Total Weight	5.1	5.1	5.1
Greens – Schimmeldodend middel - Number of applications per year	1	1	1

Acties om het pesticidegebruik te optimaliseren:

Activity	Description
Selectie van de minst giftige en de best afbreekbare producten	Alle middelen die gebruikt worden zijn toegestaan onder de Nederlandse wetgeving. Waar mogelijk worden biologische producten gebruikt.
Selectie van aangepaste producten voor specifieke plagen en ziekten	Met name bij fungicide wordt er systematisch gecontroleerd
Douches voor het personeel	Er worden anti drift nozzles gebruikt.
Afstellen en testen van sproeiers	Jaarlijks

Er zijn geen afvalaudits uitgevoerd.

NNG&CC - Duurzaamheid

(certificerings rapport augustus 2017)

De belangrijkste afvalstromen:

	Re-use	Recycle	Landfill	Incinerate
Glas		ja		
Plastic			ja	
Aluminium			ja	
Metal			ja	
Paper & Cardboard		ja		
Grass Clippings			ja	
Bodemmonsters en graszoden	ja			
Sand	Ja			
Hout/boomstammen		Ja		

Activiteiten om de levensduur van materialen en hulpbronnen te verlengen:

Activity	Description
Scheiding van recycleerbare materialen	Glas, papier en karton wordt gescheiden opgeslagen en afgevoerd.
Oprichting van recyclingcentra	Olie- en vetresten worden apart opgeslagen en afgevoerd.
Hergebruik van grasmaaisel naar fairways en wandelwegen	Grasmaaisel van de (voor)greens wordt verzameld in een container en afgevoerd.
Bewustwording van het personeel en de klanten	Medewerkers tijdens werkoverleg. Leden in publicaties.

Beheer van verontreiniging

Het voldoen aan de Wet Milieubeheer is een belangrijke randvoorwaarde. De greenkeepers beschikken over de juiste opleiding en certificaten om veilig te kunnen werken en met gevaarlijke stoffen te kunnen werken.

Daarnaast zijn de faciliteiten goed op orde: de dieseltank is dubbelwandig en goedgekeurd, de machine workshop, meststoffenopslag en wasplaats hebben een vloeistofdichte vloer en gevaarlijke stoffen en afvalstoffen kunnen op de juiste wijze in daarvoor geschikte containers worden opgeslagen.

Ons doel is om zo min mogelijk gebruik te hoeven maken van chemicaliën en kwetsbare en natuurlijke zones te allen tijde te ontzien.

Controle waterkwaliteit:

	Chemisch	Biological	Visual
Aanvoer			Never
Ter plaatse			Monthly
Afvoer			Two Yearly

Behandeling afvalwater:

NNG&CC - Duurzaamheid

(certificerings rapport augustus 2017)

	Afvoer naar	Overeenkomst voor behandeling afvalwater
Golfbaan	Stroom	n.v.t.
Clubhouse	Via Oil Separator	Yes
Werkloods	Via Oil Separator	Yes
Wasplatform	Via Oil Separator	Yes

Verwerking en verwijdering gevaarlijke materialen:

	Secure Storage	Gespecialiseerd verwijdering
Reinigingsmiddelen	ja	ja
Kookolie	ja	ja
Smeermiddelen	ja	ja
Verpakkingen pesticiden	ja	ja
Zakken meststof	ja	
Oil Filters	ja	ja
Batteries	ja	ja

Activiteiten om vervuiling van het onderhoudsgebouw en clubhuis te voorkomen:

Activity	Description
Opslag van uitrusting en gevaarlijke producten in afgeschermd, afgedichte en ondoordringbare zones	Gewasbestrijdingsmiddelen zijn opgeslagen in een speciale kast die alleen toegankelijk is voor gecertificeerde greenkeepers.
Machine onderhoud wordt uitgevoerd op een locatie die voldoet aan de wetgeving.	De machine onderhoudsruimte voldoet aan alle wettelijke eisen. De hefbrug en vloestofdichte vloer worden periodiek gecertificeerd.
Mengen van pesticiden en meststoffen boven een vloestofdichte vloer	Indien bestrijdingsmiddelen dienen te worden gemixed en/of verdund, wordt dit zodanig uitgevoerd dat emissies in het milieu worden voorkomen volgens wettelijke eisen in het veiligheidsblad van deze chemicaliën.
Mengen van pesticiden en meststoffen boven een vloestofdichte vloer	Omgaan en verwerking met chemische stoffen wordt uitgevoerd in een ruimte met een vloestofdichte vloer om verontreiniging van water te voorkomen.
Installatie van bovengrondse brandstoftanks	Brandstof tanks staan bovengronds en voldoen aan de wettelijke eisen. De brandstofopslag wordt regelmatig door de overheid geïnspecteerd.
Installatie van voldoende secundaire containers voor brandstof	Omdat de brandstoftanks dubbelwandig zijn is dit geen vereiste.
Voorziening van containerversperringen en absorptiematerialen	Absorptiemiddelen staan beschikbaar om eventuele lekkage te bestrijden.

NNG&CC - Duurzaamheid

(certificerings rapport augustus 2017)

Activiteiten om vervuiling te voorkomen:

Activity	Description
Percolatie- en afvloeiend water vermijden door zorgvuldige timing van het gebruik van grasgrondstoffen	Green en foregreen maaiers (Toro Triflex 3400) zijn uitgerust met lekdetectie sensors.
Een noodreactieplan voor morsen opstellen	Er is een procedure voor het omgaan met olie lekkage van de machines en voertuigen.
Pesticidenvrije zones creëren	In de nabijheid van onze primaire waterbron, de Drentsche Aa worden geen bestrijdingsmiddelen gebruikt.

Mens en samenleving

De NNG&CC is in eerste instantie een vereniging voor leden. Incidentele bezoekers zijn van harte welkom met inachtneming van de risico's die verbonden zijn aan het golfspel op de baan. Er wordt veel aandacht besteed aan de relatie met de omwonende waarvan een aantal ook lid is van de vereniging. Omwonenden worden waar nodig op de hoogte gesteld van bijzondere activiteiten op het landgoed, zoals grote werkzaamheden of golftoernooien. Het landgoed grenst aan een natura 2000 gebied en aan het Landgoed Blanckenborgh waardoor het handhaven en ontwikkelen van natuurwaarden met flora en fauna een belangrijk aandachtspunt is. Over dit onderwerp worden regelmatig contacten onderhouden met provinciale en gemeentelijke (semi)overheden, verder met organisaties betrokken bij het onderzoek naar en in stand houden van de natuur.

Kenmerkende personeelsniveaus:

	Full Time	Part Time	Tijdelijke personeelsleden
Clubmanagement		5	
Golfbaanmanagement	6		1
Voeding en drank	1	8	
Golfcoaching	2	1	

De milieuwerggroep bestaat uit:

- Golfbaanmanager
- Commissieleden
- Voor de eerste fase van het GEO project is een projectteam bestaande uit 3 personen benoemd. Na het behalen van het GEO certificaat wordt een duurzaamheidswerkgroep opgericht.

Medewerkers krijgen de volgende formele en informele training over het milieu:

Activity	Description
Opslag, toepassing en afvoer van pesticiden	De hoofdgreenkeeper en de assistent-hoofdgreenkeeper beschikken over een spuitlicentie.
Efficient water	Dit is onderdeel van de specifieke opleiding greenkeeping, die gevolgd is

NNG&CC - Duurzaamheid

(certificerings rapport augustus 2017)

Activity	Description
management	door 4 van de medewerkers en gevolgd gaat worden door nieuw in dienst getreden greenkeepers.
Beheer van ongevallen en spoedgevallen	Geselecteerde greenkeepers en administratieve medewerkers volgens een BHV cursus, die periodiek herhaald wordt.
Beheer van leefgebieden en vegetatie	Dit is onderdeel van de specifieke opleiding greenkeeping, die gevolgd is door 4 van de medewerkers en gevolgd gaat worden door nieuw in dienst getreden greenkeepers.
Gezondheid en veiligheid	Voor alle onderdelen van de vereniging zijn risico inventarisaties en evaluaties uitgevoerd. Waar nodig zijn de bevindingen geïmplementeerd. In het BHV (bedrijfshulpverlening) plan staan de noodprocedures uitgewerkt. Twee keer per jaar wordt er een veiligheidsoverleg gehouden waar ongevallen- en incidenten besproken worden en waar nodig verbeteracties gepland.
Inzicht in het landschaps- en cultureel erfgoed	Aan het landgoed de Poll is door verschillende families gewerkt aan het veranderen van een stuk woeste natuur naar een golfbaan met waardevolle cultuur historische elementen. De vereniging is trots op de geschiedenis van landgoed de Poll, en wil de cultuur historische elementen op haar terrein in stand houden.

Samenwerking met plaatselijke organisaties:

Activity	Description
Buren	Incidenteel schriftelijk contact over specifieke zaken op het Landgoed. Voornemen om burens uit te nodigen bij de uitreiking van het GEO-certificaat. Onderzoek naar intensivering van contacten wordt overwogen.
Lokale regering	In het kader van de ontwikkeling van (semi)overheids wet- en regelgeving en op het gebied van vergunningsaspecten worden er contacten onderhouden met de provincie, de gemeente en het waterschap. Ook worden er met de brandweer oefeningen gehouden.
Lokale milieugroepen	Bij het evalueren en ontwikkelen van de natuurwaarden op het landgoed worden diverse milieudeskundigen en milieugroepen betrokken.
Media	Tijdens speciale evenementen zijn er contacten met de media die vaak tot publicatie leiden. Onlangs was de vereniging nog uitgebreid in het nieuws met de herdenking van de treinkaping bij de punt door een groep Molukse Nederlanders.
Lokale bedrijven	De vereniging heeft een aanzienlijk aantal sponsors van bedrijven die in de directe omgeving van het Landgoed gevestigd zijn.
Schools & Colleges	In het kader van het beleid om jonge mensen kennis te laten maken met de golfsport worden contacten onderhouden met scholen en universiteiten en waar mogelijk introducties georganiseerd. In de zomer van 2017 hebben diverse groepen lagere schooljeugd het landgoed bezocht en aan mini-clinics deelgenomen.

Toegang en gevarieerd landgebruik aan anderen door middel van:

NNG&CC - Duurzaamheid

(certificerings rapport augustus 2017)

Activity	Description
Onderhoud van bestaande openbare wegen	De Pollselaan, eigendom van de vereniging, wordt in stand gehouden als oprijlaan naar het Landgoed. Aangezien er sprake is van een openbaar toegankelijke weg wordt het onderhoud uitgevoerd door de Gemeente Haren.
Installatie van effectieve welkomstborden	Bij de hoofdtoegang van het Landgoed staat een prominent welkomstbord.
Mogelijkheden voor andere recreatie bieden (bijv. vissen)	Jeu de boules baan en visgelegenheid beide onderdelen van het country aspect van de vereniging.

Er worden geen onderzoeken op het gebied van archeologie en erfgoed uitgevoerd.

De volgende organisaties worden geraadpleegt op het gebied van het cultuurbehoud:

- Buiting Advies bv
- Bosgroep Noord-Oost Nederland

Activiteiten om het culturele erfgoed te behouden:

Activity	Description
Historische elementen (hagen/dijken/grachten/cairns enz.)	In haar baanvisie benoemd de vereniging de aanwezige cultuurhistorische- en natuurwaarden, en geeft daarin aan hoe er met goed beheer voor gezorgd kan worden dat die bewaard en behouden kunnen blijven.

Interne communicatie over het milieu:

Activity	Description
Opstelling van nieuwsbrieven, mededelingenborden en posters	Intern: In het clubblad Inter-Poll dat 6 maal per jaar verschijnt wordt frequent aandacht besteed aan het onderwerp natuur en milieu.
Ledenavonden en wandelingen over de golfbaan	Thema-avonden worden georganiseerd over de resultaten van onderzoek in de flora en fauna. Tenslotte wordt er tijdens de ledenvergadering aandacht besteed aan dit onderwerp. Incidenteel maar wel jaarlijks worden ochtendwandelingen gemaakt voor het observeren van de vogelstand.
Uitlegborden en informatiewijzers voor op de golfbaan	De meest voorkomende vogelsoorten worden weergegeven op een poster bij de trolley wasplaats.

Maatschappelijke en ondersteunende activiteiten voor het milieu:

Activity	Description
Website, persberichten en brochures	De website van de vereniging (www.nngcc.nl) geeft informatie over het beheer van het Landgoed.

NNG&CC - Duurzaamheid

(certificerings rapport augustus 2017)

Foto Gallerij

